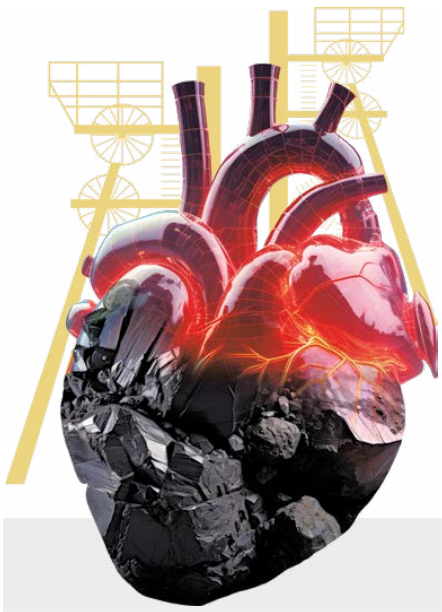

GAZETA KONGRESOWA

XXVIII Międzynarodowy Kongres Polskiego Towarzystwa Kardiologicznego

Numer Specjalny | **Czwartek,** 19 września 2024 | **Katowice**

POLSKIE TOWARZYSTWO KARDIOLOGICZNE
70 lat minęło

Okoliczności powstania PTK i „Ojcowie Założyciele”

prof. dr hab. med. dr h.c. Krzysztof J. Filipiak
Komisja Historyczna PTK

Polskie Towarzystwo Kardiologiczne (PTK) powstało oficjalnie **28 lutego 1954 roku** w Łodzi, w sali wykładowej ówczesnej II Kliniki Chorób Wewnętrznych Akademii Medycznej, w Szpitalu Klinicznym przy ul. Sterlinga. To wiemy wszyscy, zwłaszcza w 70-lecie naszego towarzystwa. Ale jakie okoliczności temu towarzyszyły? Kogo można uznać za „Ojców Założycieli” PTK?

Idea powstania towarzystwa naukowego polskich kardiologów narodziła się znacznie wcześniej, już przed wojną. W tym kontekście za „Ojca Założyciela” PTK uznać należy niewątpliwie **prof. Mściwoja Semerau-Siemianowskiego** (ur. 1885, zm. 1953), warszawskiego kardiologa, który nie dożył już realizacji swojej wizji.

Zdjęcie prof. Mściwoja Semerau-Siemianowskiego z lat powojennych

Ten starannie wykształcony – w pruskich placówkach Poznania, niemieckich uniwersytetach Strasburga i Berlina – lekarz powrócił do odrodzonej Polski po I wojnie światowej. Dyplom lekarski otrzymał w 1911 roku, a pół roku później – dyplom doktora medycyny na strasburskiej uczelni cesarskiej. Mówił biegle po niemiecku, francusku i polsku. W Katedrze i Klinice Chorób Wewnętrznych Uniwersytetu w Strasburgu pracował jako asystent przez kilka lat (1912-1918), co na całe życie ukształtowało w nim potrzebę ścisłego kontaktu z medycyną światową, europejską, podążania za rozwojem interny, śledzenia jej szybkiej ewolucji. Wszystkie te fakty opisane są szczegółowo w przygotowanej na nasz kongres monografii **(red. Gil R, Filipiak KJ, Konaszczuk M. W pamięci. 70 lat Polskiego Towarzystwa Kardiologicznego we wspomnieniach prezesów. Wyd. 2024)**.

Semerau-Siemianowski w 1918 roku, po odzyskaniu niepodległości przez Polskę, jako 33-letni młody lekarz przenosi się do Uniwersytetu Warszawskiego i w II Katedrze i Klinice Chorób Wewnętrznych zostaje zatrudniony na stanowisku adiunkta, pracuje w słynnym Szpitalu św. Ducha przy ul. Elektoralnej w Warszawie pod kierownictwem prof. Kazimierza Rzętkowskiego (ur. 1870, zm. 1924). To w tej klinice rozwija metody czynnościowe badań serca i układu krążenia, włącza – wynalezione i rozpowszechnione stosunkowo niedawno, bo kilkanaście lat wcześniej, przywiezione ze Strasburga – badanie elektrokardiograficzne (EKG) do rutynowych badań pacjentów. Od roku 1920 prowadzi pierwsze w historii Wydziału Lekarskiego Uniwersytetu Warszawskiego wykłady na temat fizykalnych badań pacjentów internistycznych, nie będąc jeszcze docentem. Już wtedy koncentruje się przede wszystkim na jednym dziale interny – chorobach układu krążenia.

CZYTAJ WIĘCEJ NA STR. 2

Kongres kardiologów w sercu Europejskiego Miasta Nauki

rozmowa z Prezydentem Miasta Katowice Marcinem Krupą

Katowice po raz kolejny są współgospodarzem Kongresu PTK, a pan prezydent ponownie objął to wydarzenie patronatem honorowym. Jakie znaczenie ma dla Katowic organizacja Międzynarodowego Kongresu Polskiego Towarzystwa Kardiologicznego?

Katowice bardzo mocno postawiły na tak zwaną turystykę biznesową. To impuls dla miasta, który pomaga w rozwoju gospodarki. Jak pokazuje raport dotyczący turystyki biznesowej w Katowicach, w 2023 roku w stolicy województwa śląskiego odbyło się blisko 6,5 tys. konferencji i innych wydarzeń biznesowych. To właśnie dzięki takim przedsięwzięciom jak Międzynarodowy Kongres Polskiego Towarzystwa Kardiologicznego zyskaliśmy bezcenne doświadczenie w organizacji dużych spotkań biznesowych, co z kolei poskutkowało tym, że właśnie w Katowicach odbył się Szczyt Klimatyczny COP24 czy Światowe Forum Miejskie WUF11. To duże wydarzenia, o randze międzynarodowej, które bardzo mocno wpłynęły na rozpoznawalność Katowic.

Jakie korzyści przynosi miastu goszczenie tak ważnych wydarzeń naukowych i medycznych?

Przede wszystkim budują one markę miasta, wpływają na jego rozpoznawalność, sprawiają, że łatwiej jest nam starać się o organizację dużych wydarzeń sportowych czy społecznych. Co istotne, wpływają także na lokalną gospodarkę. Średnia suma wydatków uczestników konferencji korzystających z noclegu to 950 zł, a średnia suma wydatków uczestników konferencji, którzy nie skorzystali z noclegu, to 196 zł.

Fot. R. Kaźmierczak

Te pieniądze trafiają do właścicieli sklepików, restauracji oraz pensjonatów, czyli zostają w Katowicach. Dzięki postawieniu na turystykę biznesową nasze miasto zyskało na rozpoznawalności. A to z kolei przekłada się na większe zainteresowanie turystyczne. Cały czas poszerzamy ofertę miasta. Mamy Szlak Neonów, Szlak Moderny, Szlak Śląskiego Bluesa i Szlak Beboków. Turyści odwiedzający Katowice oraz nasi mieszkańcy mogą także skorzystać z aplikacji City Break, która poprowadzi po najważniejszych atrakcjach turystycznych Katowic.

CZYTAJ WIĘCEJ NA STR. 6

POLSKIE TOWARZYSTWO KARDIOLOGICZNE 70 lat minęło

Okoliczności powstania PTK i „Ojcowie Założyciele”

DOKOŃCZENIE ZE STR. 1

Powstają pierwsze ważne publikacje przyszłego Ojca polskiej kardiologii: *O niemiarowości ciągłej tętna jako głównym objawie migotania przedsionków* (1919), *Die Flimmerarrhythmie* (1919), *Kliniczne znaczenie migotania przedsionków* (1919). W 1922 roku publikuje rozprawę *O czynności samoistnie bijących komór sercowych u człowieka: studium farmakologiczne i patologiczno-fizjologiczne*, która stała się podstawą habilitacji. Tuż po niej młody docent (1923) prowadzi już własne wykłady poświęcone diagnostyce i terapii chorób układu krążenia i próbuje otrzymać etat w Wydziale Lekarskim warszawskiej uczelni, co kilkakrotnie mu się nie udaje, przegrywa konkursy z kolejnymi kontrkandydatami. W 1924 roku umiera jego nauczyciel prof. Kazimierz Bruno Rzętkowski, co dodatkowo komplikuje sytuację młodego docenta.

Ponieważ nadal nie znajduje możliwości zatrudnienia w uniwersyteckiej klinice internistycznej kierowanej wówczas przez niechętnego mu prof. Witolda Orłowskiego, decyduje się na zorganizowanie własnego Oddziału Chorób Wewnętrznych w nowym Szpitalu św. Łazarza przy ul. Książęcej w Warszawie, który można uznać odtąd historycznie za **pierwszy w Polsce oddział specjalizujący się w chorobach układu krążenia**. Formalnie obejmuje ten oddział w 1924 roku na mocy konkursu na stanowisko ordynatora organizowanego przez Miasto Stołeczne Warszawę, korzystając z pomocy ówczesnego prezydenta Warszawy Władysława Jabłońskiego – znakomitego zarządcy, architekta, absolwenta Politechniki Wiedeńskiej. Zwróćmy zatem uwagę, że w bieżącym roku obchodzimy też 100-lecie powstania pierwszej, nieistniejącej już dzisiaj, polskiej kliniki chorób układu krążenia.

To wtedy rodzi się zapewne w głowie Mściwoja Semerau-Siemianowskiego konieczność wyodrębnienia kardiologii z interny. Tytuł naukowy profesora, pomimo wybitnego dorobku naukowego i pionierskich prac kardiologicznych, uzyskuje dopiero w 1929 roku. Przez blisko 20 lat (1924–1940 oraz 1942–1944 – po przywróceniu w 1942 roku przez władze okupacyjne do pracy z powodu braków kadr lekarskich) jest ordynatorem Oddziału Chorób Wewnętrznych w Szpitalu Św. Łazarza, gdzie tworzy ośrodek naukowo-badawczy i leczniczy ośrodek bezpośrednio konkurencyjny do ogólnointernistycznej kliniki prof. Witolda Orłowskiego z Wydziału Lekarskiego Uniwersytetu Warszawskiego. Jest wybitnym internistą, specjalistą chorób serca, utrzymującym kontakty z czołowymi kształtującymi się ośrodkami kardiologii Niemiec i Francji. Ponad dwuletnia przerwa w kierowaniu kliniką w latach 1940–42 spowodowana jest odmową podpisania listy volksdeutschów, co kilkukrotnie oferowano profesorowi jako starannie wykształconemu w niemieckich uniwersytetach, mówiącemu biegle po niemiecku, znanemu w Europie interniście.

Zanim dojdzie do dramatycznych lat wojny i okupacji, w okresie międzywojennym 1924–1939 w klinice pojawiają się kolejni entuzjaści kardiologii, zarówno uzdolnieni lekarsko młodzi polscy lekarze, jak i lekarze pochodzenia żydowskiego, w tym trzech przyszłych prezesów PTK: **Maurycy Jerzy (Mosze Hersz) Muszkatenblit** (ur. 1887, zm. 1967, po wojnie: **Jerzy Jakubowski**), **Edmund Żera** (ur. 1899, zm. 1993) oraz **Zdzisław Askanas** (ur. 1910, zm. 1974).

Jak kształtowała się dalsza historia „wychodzenia z interny” i narodzin kardiologii? Można postawić tezę, że gdyby nie okoliczności dziejowe, kardiologia wyodrębniłaby się z interny w Polsce zapewne jeszcze przed II wojną światową, ale prześledźmy chronologię tych zdarzeń, analizując dalsze losy Semerau-Siemianowskiego:

- tuż przed wojną w latach 1931–36 Semerau-Siemianowski, pomimo dużych oporów warszawskiego uniwersyteckiego środowiska internistycznego, zostaje prezesem Towarzystwa Internistów Polskich (TIP); już wtedy próbuje powoływać Sekcję Kardiologiczną TIP, napotykając opór przedwojennych zwolenników „wielkiej interny”; zatem być może niewiele brakowało, żebyśmy obchodzili obecnie nie 70-lecie, a 90-lecie naszego towarzystwa;
- w tym samym czasie, po kolejnym konflikcie z prof. Witoldem Orłowskim, prof. Semerau-Siemianowski w 1935 roku wycofuje się z prowadzenia wykładów dydaktycznych z interny, poświęcając się już tylko zagadnieniom kardiologicznym – w latach 1936–38 prowadzi pierwsze w Polsce, dwutygodniowe szkolenia podyplomowe dla lekarzy z kardiologii;
- powołanie samodzielnych struktur polskiej kardiologii przerywa 1939 rok. Trzej uczniowie profesora współdzielą typowe losy swojego pokolenia (Zdzisław Askanas trafia do getta warszawskiego; Jerzy Muszkatenblit-Jakubowski pracuje w okupowanym przez Sowietów Lwowie, a po wybuchu wojny niemiecko-radzieckiej od 1941 roku ukrywa się w Warszawie po aryjskiej stronie; Edmund Żera jest z prof. Semerau-Siemianowskim w Szpitalu św. Łazarza do 1942 roku, potem obejmuje ordynaturę Oddziału Chorób Wewnętrznych Szpitala św. Rocha przy Krakowskim Przedmieściu i prowadzi tam tajne nauczanie studentów medycyny). W trakcie okupacji prof. Mściwój Semerau-Siemianowski współpracuje z podziemnym państwem polskim, a w jego domu odbywają się spotkania konspiracyjne Armii Krajowej (cała czwórka jego dzieci weźmie udział w powstaniu warszawskim jako żołnierze lub pomoc medyczna), uczestniczy też w tajnym nauczaniu studentów medycyny, angażuje się w pomoc przebywającym w getcie. Dwóch synów profesora ginie śmiercią powstańców już na początku sierpnia 1944 roku, a stworzony przez niego ośrodek – Szpital św. Łazarza zostaje spalony w trakcie powstania i wysadzony w powietrze przez Niemców. Profesor z ostatnim ocalałym synem pełni obowiązki lekarza powstańczego w szpitalu polowym w budynku Warszawskiej Szkoły Pielęgniarskiej przy ul. Koszykowej;
- w obliczu zniszczenia Warszawy w 1945 roku i braku zainteresowania jego osobą ze strony Wydziału Lekarskiego Uniwersytetu Warszawskiego prof. Semerau-Siemianowski nie wraca do stolicy, a na prośbę nowych władz ludowych podejmuje się zorganizowania kliniki w Łodzi (również na prośbę swojego byłego ucznia prof. Jerzego Jakubowskiego, który tam się przenosi i zostaje prorektorem uczelni), następnie w odzyskanym przez Polskę Gdańsku. Jest profesorem interny Uniwersytetu Łódzkiego i Uniwersytetu Gdańskiego;
- w 1947 roku na emeryturę odchodzi 73-letni prof. Witold Orłowski, Semerau-Siemianowski może więc powrócić z Gdańska do swej ukochanej Warszawy i objąć kierownictwo II Katedry i Kliniki Chorób Wewnętrznych Uniwersytetu Warszawskiego, o co wiele lat zabiegał;
- w 1948 roku w kierowanej już przez niego II Klinice Chorób Wewnętrznych Wydziału Lekarskiego UW w Warszawie rozpoczyna się ponowny zwrot w kierunku kardiologii: zorganizowano tutaj m.in. pierwszą pracownię hemodynamiki i wykonano pierwsze cewnikowanie serca w Polsce. W Klinice wspiera go młody doktor, przedwojenny lekarz wojskowy **Dymitr Aleksandrow** (ur. 1909, zm. 1993), którego Semerau-Siemianowski w 1950 roku habilituje, organizuje mu etat docenta (1951) i czyni nieformalnym zastępcą. Żera i Jakubowski kierują już wtedy własnymi klinikami, Askanas habilituje się rok po Aleksandrowie w 1951 roku, a w 1953 roku podejmuje decyzję o odejściu z kliniki prof. Semerau-Siemianowskiego, tworząc własny ośrodek;
- po raz drugi w historii TIP Semerau-Siemianowski obejmuje funkcję prezesa Zarządu Głównego tego towarzystwa (1949–1951), wtedy też przekonuje ostatecznie czołowych polskich internistów do wyodrębnienia kardiologii z interny;

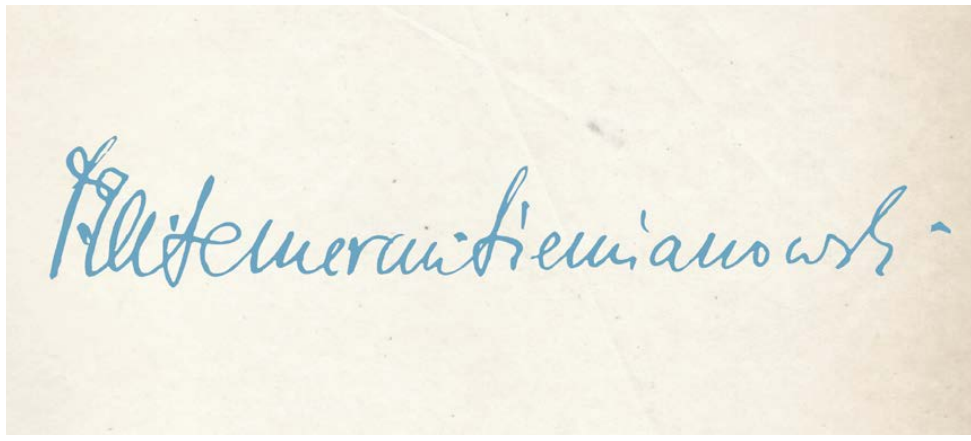

Autograf prof. Semerau-Siemianowskiego zachowany w dokumentach archiwalnych Uniwersytetu Warszawskiego, dzięki uprzejmości dra Adama Tyszkiewicza

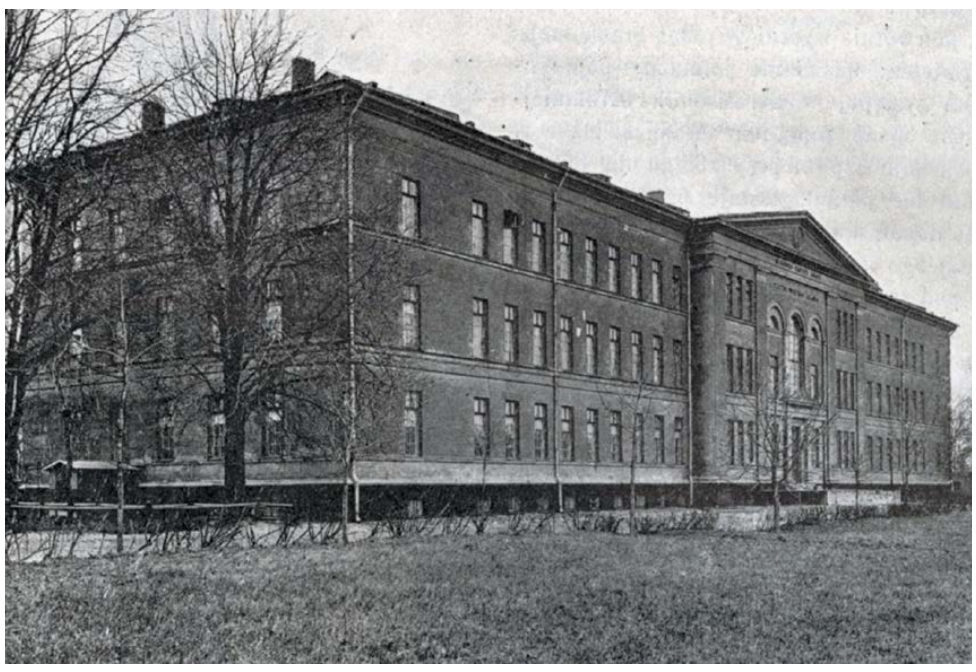

Nieistniejący, wyburzony przez Niemców w trakcie Powstania Warszawskiego 1944 roku, Szpital św. Łazarza, w którym mieścił się miejski Oddział Chorób Wewnętrznych prof. Mściwoja Semerau-Siemianowskiego

Cztery wielkie polskie szkoły kardiologiczne wywodzące się od prof. Mściwoja Semerau-Siemianowskiego

- w 1949 roku w zrujnowanej Warszawie, zaraz po przejęciu sterów TIP, gromadzi ocalałych po wojnie przedstawicieli kardiologii i decyduje o powołaniu Sekcji Kardiologicznej w obrębie Towarzystwa Internistów Polskich (TIP). Sekcja formalnie utworzona na początku 1950 roku kierowana była przez prof. Semerau-Siemianowskiego, a w skład zarządu weszły trzy postacie w osobach przyszłych profesorów, najbliższych mu wtedy uczniów: **Jerzego Jakubowskiego, Dymitra Aleksandrowa i Edmunda Żery**.

Sekcja Kardiologiczna TIP przekształca się w Polskie Towarzystwo Kardiologiczne w 1954 roku, już po niespodziewanej śmierci Ojca polskiej kardiologii. Pierwszym w historii Prezesem PTK zostaje **prof. Jerzy Jakubowski**, drugim – **prof. Edmund Żera**, trzecim – **prof. Zdzisław Askanas**. Wszyscy stworzyli swoje wielkie szkoły kardiologiczne, wszystkim im polska kardiologia wiele zawdzięcza, a kierowali PTK aż do 1973 roku, czyli przez pierwsze dwadzieścia lat istnienia towarzystwa. Wraz z czwartym uczniem **prof. Semerau-Siemianowskiego, prof. Dymitrem Aleksandrowem**, który przejmie w 1953 roku klinikę po „Ojcu polskiej kardiologii", tworzą niewątpliwie grupę pięciu „Ojców Założycieli" polskiej kardiologii.

Uwaga – post scriptum:

Publikacja prof. dra hab. n. med. Krzysztofa J. Filipiaka – przewodniczącego Komisji Historycznej PTK – na łamach „Gazety Kongresowej" to tylko jedna z aktywności Komisji Historycznej przygotowanych na Jubileuszowy Kongres 70-lecia PTK. Na kongresie premierę ma publikacja okolicznościowej monografii wydanej we współpracy z „Pulsem Medycyny", ukazał się też specjalny dodatek historyczny tygodnika „Wprost" poświęcony kardiologii i powstaniu PTK. Pasjonatów historii PTK zapraszamy też do ponownego odsłuchania wykładu o okolicznościach powstania naszego towarzystwa w serwisie youtube (youtube.com/watch?v=oJMvc1OulKc). W składzie Komisji Historycznej PTK są w obecnej kadencji – w kolejności alfabetycznej: prof. Jacek Dubiel (Kraków), prof. Krzysztof J. Filipiak (Warszawa), dr Karolina Kupczyńska („Klub 30", Łódź), prof. Lech Poloński (Zabrze), prof. Adam Torbicki (Warszawa), prof. Michał Zembala (Lublin).

PREZESI PTK WYWODZĄCY SIĘ ZE SZKÓŁ KARDIOLOGICZNYCH ZAŁOŻONYCH PRZEZ PROF. MŚCIWOJA SEMERAU-SIEMIANOWSKIEGO

1. Prof. Jerzy Jakubowski
2. Prof. Edmund Żera
3. Prof. Zdzisław Askanas
4. Prof. Włodzimierz Januszewicz
5. Prof. Leszek Ceremużyński
6. Prof. Witold Rużyłło
7. Prof. Adam Torbicki
8. Prof. Janina Stępińska
9. Prof. Piotr Hoffman
10. Prof. Adam Witkowski

REDAKTORZY NACZELNI „KARDIOLOGII POLSKIEJ" WYWODZĄCY SIĘ ZE SZKÓŁ KARDIOLOGICZNYCH ZAŁOŻONYCH PRZEZ PROF. MŚCIWOJA SEMERAU-SIEMIANOWSKIEGO

1. Prof. Jerzy Jakubowski
2. Doc. Ryszard Fenigsen
3. Prof. Włodzimierz Januszewicz
4. Prof. Mariusz Stopczyk
5. Prof. Marek Sznajderman
6. Prof. Leszek Ceremużyński
7. Prof. Piotr Kułakowski
8. Prof. Krzysztof J. Filipiak

PIERWSZY ZARZĄD GŁÓWNY PTK (1954–1961) powołany 70 lat temu: 12 „Ojców Założycieli" i 3 „Matki Założycielki" PTK

Prezes JERZY JAKUBOWSKI (ur. w 1887 jako Mosze Hersz Muszkatenblit, zm. w 1967 jako Jerzy Jakubowski, nazwiska tego używał od 1941 r.) – działacz lewicowy, zesłaniec carski 1906–07, absolwent medycyny na paryskiej Sorbonie, w latach 1914–22 lekarz w Rosji i ZSRR, repatriował do Polski w 1922 r. Lekarz placówek Towarzystwa Opieki nad Nerwowo i Umysłowo Chorymi Żydami w latach 1922–25. Aktywny badacz naukowy (pierwszy polski opis guza chromochłonnego w 1929 r.), od 1925 do 1939 r. asystent oddziału chorób wewnętrznych Szpitala św. Łazarza kierowanego przez prof. Mściwoja Semerau-Siemianowskiego. W latach 1939–41 w służbie zdrowia radzieckiej strefy okupacyjnej/Ukraińskiej Socjalistycznej Republiki Radzieckiej we Lwowie, następnie w latach 1941–45 ukrywał się po aryjskiej stronie w okupowanej Warszawie. Organizator Uniwersytetu Łódzkiego po 1945 r., prorektor ds. wydziału lekarskiego 1945–50, prorektor Akademii Medycznej (AM) w Łodzi 1950–51, organizator i kierownik II Kliniki Chorób Wewnętrznych 1945–63, przekształconej w Klinikę Kardiologii AM. Redaktor naczelny „Kardiologii Polskiej" 1962–67. Twórca własnej szkoły kardiologicznej, kontynuowanej przez prof. Włodzimierza Musiała.

Wiceprezes LEON TOCHOWICZ (1897–1965) – profesor medycyny, twórca Krakowskiej Szkoły Kardiologicznej, absolwent Uniwersytetu Jagiellońskiego (UJ) w Krakowie, prorektor 1954–57 oraz rektor Akademii Medycznej w Krakowie 1957–65, kierownik I Katedry Chorób Wewnętrznych UJ; weteran wojny polsko-bolszewickiej 1920 r., kampanii wrześniowej 1939 r., więzień niemieckiego obozu w Sachsenhausen. Jeden z pionierów polskiej kardiologii prewencyjnej, znawca zagadnień miażdżycowych i nadciśnienia tętniczego.

Sekretarz IZABELLA KRZEMIŃSKA-ŁAWKOWICZOWA (1909–1999) – lekarka, uczestniczka powstania warszawskiego, komendantka punktu opatrunkowego na Żoliborzu. Po wojnie w II Klinice Chorób Wewnętrznych Uniwersytetu Warszawskiego kierowanej przez prof. Mściwoja Semerau-Siemianowskiego przeprowadziła pierwsze w Polsce cewnikowanie prawego serca (1948), otwierając rozwój kardiologii inwazyjnej w naszym kraju. Dalszą karierę zawodową realizowała jednak w obszarze hematologii. W 1952 r. wraz z mężem – prof. Włodzimierzem Ławkowiczem – wydała pierwszy w Polsce „Atlas hematologiczny".

Skarbnik EDMUND ŻERA (1899–1993) – profesor medycyny, absolwent Wydziału Lekarskiego Uniwersytetu Warszawskiego 1925, weteran wojny polsko-bolszewickiej 1920, uczeń prof. Mściwoja Semerau-Siemianowskiego w Oddziale Chorób Wewnętrznych Szpitala św. Łazarza w Warszawie. W okresie okupacji ordynator oddziału wewnętrznego Szpitala św. Rocha, po wojnie – szpitali miejskich w Warszawie, twórca Kliniki Kardiologii Instytutu Doskonalenia Kadr Lekarskich (Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego). Twórca własnej szkoły kardiologicznej, z której wywodzi się rekordowa liczba prezesów Polskiego Towarzystwa Kardiologicznego. Drugi w historii Prezes PTK.

ZDZISŁAW ASKANAS (1910–1974) – profesor medycyny, absolwent Wydziału Lekarskiego Uniwersytetu Warszawskiego, asystent Oddziału Chorób Wewnętrznych Szpitala św. Łazarza w Warszawie, kierowanego przez prof. Mściwoja Semerau-Siemianowskiego. Uczestnik kampanii wrześniowej 1939 r. W okresie okupacji – w getcie warszawskim, z którego wydostał się przed wybuchem powstania, uczestnik powstania warszawskiego; po wojnie lekarz Lecznicy Rządowej – osobisty lekarz Władysława Gomułki. Twórca IV Kliniki Chorób Wewnętrznych Akademii Medycznej (AM) w Warszawie, przekształconej w Instytut Kardiologii AM. Pierwszy konsultant krajowy w dziedzinie kardiologii. Trzeci w historii Prezes PTK. Pionier reanimacji kardiologicznej, rehabilitacji pozawałowej, rozwoju sieci ośrodków intensywnej opieki kardiologicznej w Polsce. Twórca własnej szkoły kardiologicznej.

MIECZYSŁAW FEJGIN (1894–1975) – absolwent Wydziału Lekarskiego Uniwersytetu Warszawskiego 1922, pomocnik lekarski w trakcie wojny polsko-bolszewickiej 1920 r., naczelny lekarz Szpitala Żydowskiego w Białymstoku 1929–30, ordynator oddziału chorób wewnętrznych Szpitala Starozakonnych na Czystem w Warszawie 1930–39, uczestnik kampanii wrześniowej 1939 r., po 1939 r. – w radzieckiej strefie okupacyjnej, wysiedlony w głąb ZSRR. Od 1945 r. internista w Ludowym Wojsku Polskim, od 1955 r. profesor, ordynator oddziału wewnętrznego szpitala Ministerstwa Obrony Narodowej w Warszawie; osobisty lekarz Bolesława Bieruta; od 1954 r. główny internista Wojska Polskiego; pułkownik w stanie spoczynku od 1957 r., ordynator oddziału chorób wewnętrznych w Szpitalu Czerniakowskim w Warszawie.

WACŁAW MARKERT (1898–1992) – profesor, doctor honoris causa Akademii Medycznej (AM) w Łodzi; absolwent Wydziału Lekarskiego Uniwersytetu Warszawskiego (UW), weteran wojny polsko-bolszewickiej 1920 r., woluntariusz i asystent 1928–38 II Kliniki Chorób Wewnętrznych UW w Warszawie; uczestnik kampanii wrześniowej 1939, powstania warszawskiego 1944, habilitował się w 1945 r. w Warszawie. Od 1947 r. kierownik III Katedry i Kliniki Chorób Wewnętrznych Uniwersytetu Łódzkiego. W latach 1953–55 prorektor AM w Łodzi. Jeden z założycieli łódzkiego Instytutu Medycyny Pracy (1952), w latach 1958–63 kierownik Kliniki Chorób Wewnętrznych Wojskowej AM w Łodzi.

WŁODZIMIERZ MUSIAŁ (1907–1976) – lekarz, kardiolog, absolwent Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie, asystent II Kliniki Chorób Wewnętrznych Uniwersytetu Jana Kazimierza we Lwowie 1932–1941, ordynator oddziału wewnętrznego szpitala kolejowego we Lwowie 1941–44, po wojnie w Krakowie i Łodzi. Habilitowany w 1948 r. w Łodzi, od 1954 r. profesor nadzwyczajny w II Klinice Chorób Wewnętrznych Akademii Medycznej (AM) w Łodzi, kierowanej przez prof. Jerzego Jakubowskiego. Następnie kierownik Kliniki i dyrektor Instytutu Kardiologii AM w Łodzi 1963–76. Twórca łódzkiej szkoły kardiologicznej, z której wywodzą się kierujący klinikami kardiologii w Łodzi, Białymstoku i Krakowie.

KLEMENTYNA RACHOŃ (1895–1973) – lekarz chorób wewnętrznych, ordynator w Lecznicy Ministerstwa Zdrowia, docent Akademii Medycznej w Warszawie. Przed wojną – wraz z Askanasem, Żerą i Muszkatenblitem – pracowała w oddziale chorób wewnętrznych Szpitala św. Łazarza, kierowanego przez prof. Mściwoja Semerau-Siemianowskiego. Po wojnie uzyskała specjalizację z reumatologii oraz z chorób zakaźnych. Od 1952 r. kierowała Kliniką Chorób Zakaźnych w Szpitalu Chorób Zakaźnych przy ul. Wolskiej w Warszawie. Działaczka Towarzystwa Lekarskiego Warszawskiego (TLW), współkierująca jego pracami w latach 1957–60, kiedy prezesem TLW był inny członek ZG PTK – prof. Marian Tulczyński.

MARIAN TULCZYŃSKI (1910–1987) – lekarz internista i zakaźnik, absolwent Wydziału Lekarskiego Uniwersytetu Warszawskiego (UW) z 1937 r., powstaniec warszawski 1944, pracownik Katedry i Kliniki Chorób Wewnętrznych UW, po wojnie – lekarz Szpitala Zakaźnego w Gdańsku, następnie adiunkt i docent Kliniki Chorób Wewnętrznych UW/Akademii Medycznej (AM) w Warszawie, od 1954 r. profesor AM w Warszawie, w latach 1954–58 kierownik Kliniki Chorób Wewnętrznych AM w Białymstoku, od 1958 r. ordynator oddziału chorób wewnętrznych Szpitala Grochowskiego, a potem Instytutu Gruźlicy w Warszawie.

STANISŁAW WSZELAKI (1898–1956) – profesor medycyny, lekarz wojskowy, kardiolog, absolwent Wydziału Lekarskiego Uniwersytetu Warszawskiego, przed wojną ordynator Centrum Wyszkolenia Sanitarnego – ośrodka szkolenia służby zdrowia Wojska Polskiego II RP. Po 1945 r. w Gdańsku – jeden z organizatorów Akademii Lekarskiej w tym mieście, kierownik i założyciel Kliniki Chorób Zakaźnych, a także I Kliniki Chorób Wewnętrznych.

JÓZEF STANOWSKI (1905–1967) – krakowski kardiolog, członek Zarządu Głównego PTK pierwszych trzech kadencji, pierwszy przewodniczący Sekcji Kardiologii Społecznej (Socjalnej) PTK, pomijany dotąd w opracowaniach historycznych składów zarządów; jeden z twórców polskiej rehabilitacji kardiologicznej; sekcję Kardiologii Społecznej powołał do istnienia jeszcze w strukturach Towarzystwa Internistów Polskich (była więc ona starsza od PTK); twórca jednej z pierwszych polskich wojewódzkich poradni kardiologicznych zorganizowanych w Krakowie; kierownik Zakładu Kardiologii Miasta Krakowa 1945–67; habilitowany w zakresie rehabilitacji kardiologicznej w 1956 r. – obok Semerau-Siemianowskiego, Askanasa i Rudnickiego uważany za ojca polskiej rehabilitacji kardiologicznej.

MIECZYSŁAW GAMSKI (1913–1989) – profesor kardiologii w Lublinie i Gdańsku, absolwent studiów lekarskich na Uniwersytecie Jana Kazimierza we Lwowie; po II wojnie światowej lekarz akademicki we Wrocławiu, gdzie habilitował się u prof. Falkiewicza (wiedeńska szkoła kardiologiczna prof. Karela Wenckebacha), od 1953 r. kierownik I Kliniki Chorób Wewnętrznych Akademii Medycznej w Lublinie, od 1957 r. kierownik III Kliniki Chorób Wewnętrznych Akademii Medycznej w Gdańsku. Ekspert elektrostymulacji serca, rehabilitacji kardiologicznej, wektokardiografii, twórca gdańskiej szkoły kardiologicznej.

ZOFIA (1907–1979) **i HUGON** (1906–1985) **KOWARZYKOWIE** – małżeństwo wrocławskich profesorów; Hugon, patofizjolog wykształcony na Uniwersytecie Jagiellońskim (UJ) w Krakowie. Od 1946 r. współorganizował Wydział Lekarski Uniwersytetu Wrocławskiego. Doctor honoris causa Uniwersytetu Wrocławskiego. Profesor. Współautor licznych prac i badań nad krzepliwością krwi, wektokardiografią, hematologią. Wraz z żoną Zofią współautor pierwszego powojennego polskiego mianownictwa elektrokardiograficznego; Zofia – absolwentka UJ w Krakowie, lekarz internista Uniwersytetu Wrocławskiego, a następnie Akademii Medycznej we Wrocławiu, profesor Zakładu Patologii Ogólnej i Doświadczalnej tej uczelni.

Oprac. prof. dr hab. med. Krzysztof J. Filipiak

POLSKIE TOWARZYSTWO KARDIOLOGICZNE
70 lat minęło

Co pamiętacie z kongresów PTK? Gdzie odbywały się one w kolejnych latach?

prof. dr hab. med. dr h.c. Krzysztof J. Filipiak
Komisja Historyczna PTK

Już na początku tworzenia PTK ustalono, że krajowe zjazdy PTK odbywać się będą co roku, w różnych miastach Polski. W okresie pomiędzy zjazdami powinny się natomiast odbywać robocze konferencje poświęcone poszczególnym dziedzinom praktycznej kardiologii. Po konferencji założycielskiej odbytej **28.02.1954 roku w Łodzi** kolejny zjazd odbył się jednak dwa lata później **w Lublinie (27.04.1956)**. To ważne wydarzenie w dziejach PTK, na nim bowiem podjęto decyzję w sprawie przystąpienia PTK do Europejskiego Towarzystwa Kardiologicznego. Już we wrześniu 1956 roku na zjeździe ESC trzech polskich przedstawicieli – **prof. Leon Tochowicz z Krakowa, prof. Edmund Żera z Warszawy oraz prof. Jerzy Jakubowski z Łodzi** – zostało przyjętych do Prezydium Towarzystwa Europejskiego. To pierwsi Polacy, którzy zasiedli we władzach ESC. W Polsce ewidentnie odczuwany był powiew destalinizacji, a sam kalendarz wydarzeń w kraju pomiędzy pierwszym zjazdem w 1954 roku a końcem 1956 roku oddaje atmosferę tamtego czasu:

Kalendarium	Opis wydarzenia
Marzec 1954	Objęcie urzędu premiera PRL przez Józefa Cyrankiewicza
Wrzesień 1954	Początek audycji Radia Wolna Europa z cyklem felietonów zbiegłego płk. UB Józefa Światły
Grudzień 1954	Władysław Gomułka zostaje zwolniony z więzienia
Maj 1955	Państwa bloku socjalistycznego podpisują traktat zwany Układem Warszawskim
Lipiec 1955	W Warszawie oficjalnie otwarto Stadion Dziesięciolecia oraz Pałac Kultury i Nauki
Luty 1956	W Moskwie I sekretarz KC KPZR Nikita Chruszczow wygłasza tajny referat o kulcie jednostki i błędach stalinizmu
Marzec 1956	W Moskwie umiera I sekretarz KC PZPR Bolesław Bierut
Czerwiec 1956	Protesty robotnicze w Poznaniu – Poznański Czerwiec 1956
Październik 1956	Rehabilitacja tow. Władysława Gomułki, wybór na I sekretarza KC PZPR; zwolnienie z więzienia prymasa Polski kardynała Stefana Wyszyńskiego

Kolejne konferencje PTK miały charakter roboczy i szkoleniowy, a kardiolodzy lat 60. koncentrowali swoje wysiłki naukowe przede wszystkim na udziale w kongresach Europejskiego i Międzynarodowego Towarzystwa Kardiologicznego. Zwiększyła się aktywna wymiana naukowo-dydaktyczna z państwami socjalistycznymi, z pozostałymi państwami Europy, a także z USA.

Uczestnicy I Zjazdu na Westerplatte pod pomnikiem Bohaterów II Wojny Światowej

Większe Zjazdy Naukowe PTK organizowano dopiero w latach 70., kolejno je numerując, czasami dodając numerację zgodną z mniejszymi, szkoleniowymi zjazdami (posiedzeniami naukowymi). Najbardziej znane w historiografii towarzystwa są dwa pierwsze z gierkowskiej epoki „otwarcia na świat":

- I Zjazd Naukowy PTK w Gdańsku 27-29.04.1972;
- II Zjazd Naukowy PTK w Warszawie 20-22.11.1976.

Kolejne zjazdy połączone były z konferencjami dyskusyjnymi, obejmującymi różne tematy (choroby aorty i dużych naczyń, inwazyjne metody badania układu krążenia, kardiomiopatie pierwotne, epidemiologia chorób układu krążenia, ośrodki intensywnej opieki kardiologicznej, angina pectoris), a do formuły centralnego zjazdu PTK i idei jego umiędzynarodowienia powrócił dopiero Zarząd Główny PTK kadencji 1989-1995 w składzie: **prezes – prof. Leszek Ceremużyński, wiceprezesi – prof. Jerzy Kuch, prof. Antoni Dziatkowiak, sekretarz – dr Jadwiga Kłoś**. Do pełnego umiędzynarodowienia kongresów PTK – zapraszania gości anglojęzycznych, prowadzenia sesji w tym języku, promowania imprezy jako wydarzenia naukowego dla innych państw regionu doszło – już w następnej kadencji władz PTK 1995-1998 w składzie: **Prezes – prof. Michał Tendera, wiceprezesi – prof. Jerzy Kuch, prof. Antoni Dziatkowiak, sekretarz – doc. Paweł Buszman**.

W oficjalnej numeracji międzynarodowe kongresy PTK organizowane są zatem od 1997 roku. Ten pierwszy z przydomkiem „Międzynarodowy" organizowano w Warszawie, przewodniczącym komitetu organizacyjnego był **doc. Jerzy Adamus**, natomiast po roku drugi – już w Katowicach, przewodniczącym komitetu organizacyjnego był **prof. Michał Tendera**. To w 1998 roku po raz pierwszy organizację programu kongresu powierzono osobnemu Komitetowi Naukowemu.

Obecnie, w 70-lecie istnienia PTK, XXVIII Międzynarodowy Kongres organizowany jest również w Katowicach, podobnie jak wspomniana II edycja z 1998 roku. Aktualna rzymska numeracja spotkań dotyczy dokładnie wszystkich kongresów od 1997 roku.

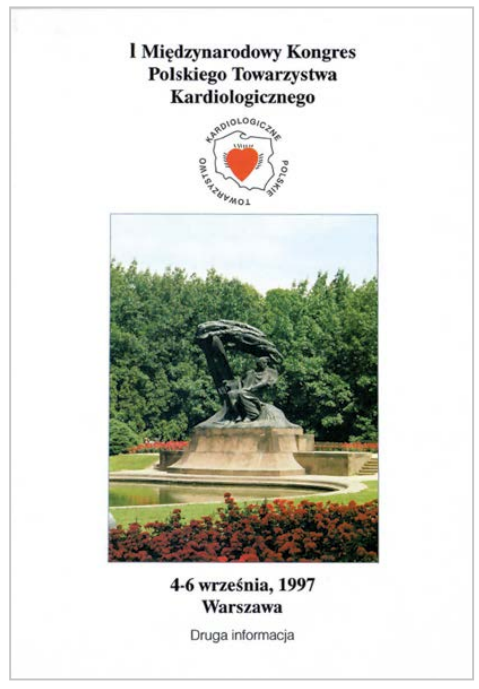

Nie wiem, jak wielu z Państwa było na każdym MK PTK od końca ubiegłego wieku? Ja mam to szczęście, bowiem zacząłem swoją przygodę z kongresami dokładnie od 1997 roku – kongresu w Warszawie, na którym jako świeżo upieczony absolwent medycyny, jeszcze przewodniczący Studenckiego Koła Naukowego przy Klinice Kardiologii Akademii Medycznej w Warszawie kierowanej przez prof. Tadeusza Kraskę, byłem członkiem grupy studentów obsługujących sale konferencyjne. Pamiętam, że moim głównym zadaniem było pilnowanie, aby nie rozleciały się „saneczki do slajdów", czyli mozolnie układane diapozytywy w ramkach, przeznaczone do prezentacji znanych wykładowców – sam pilnowałem takich „saneczek" dla rektora Śląskiej Akademii Medycznej prof. Zbigniewa Religi, wsłuchując się w jego sakramentalne: „następne proszę"... Wybaczą Państwo te reminiscencje weteranów.

A Państwo w ilu międzynarodowych kongresach PTK uczestniczyli w ostatnich 28 latach? Aby pomóc w odpowiedzi na to pytanie, przygotowałem mapę, którą zamieszczamy poniżej

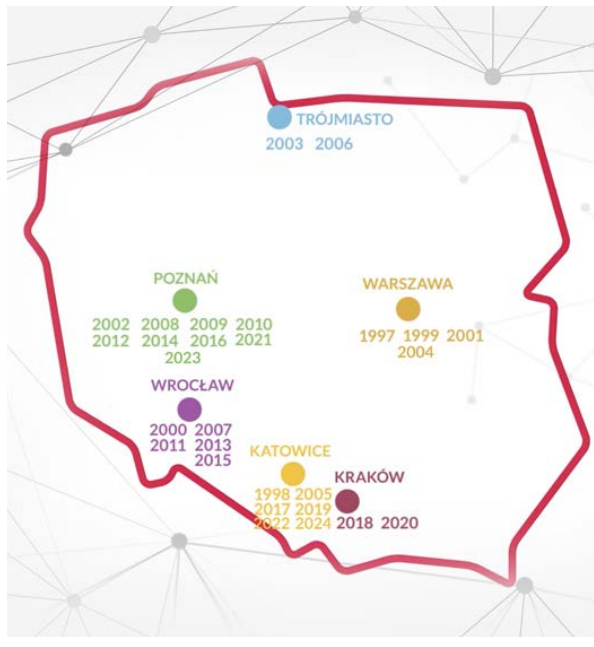

Niekwestionowaną kongresową stolicą Polski – przede wszystkim ze względu na rozległe i bardzo funkcjonalne tereny Międzynarodowych Targów – jest dla PTK **Poznań**. Gonią go obecnie **Katowice** ze znakomitym Centrum Kongresowym. Tuż za Katowicami – **Wrocław**. Ale przecież wiele miłych wspomnień mamy z **Trójmiastem**, **Warszawą** czy **Krakowem** – na razie „II ligą" kongresową.

Poczet Prezesów
Polskiego Towarzystwa Kardiologicznego

Prof. Mściwój Semerau-Siemianowski
1950-1954

Prof. Jerzy Jakubowski
1954-1961

Prof. Edmund Żera
1962-1972

Prof. Zdzisław Askanas
1972-1973

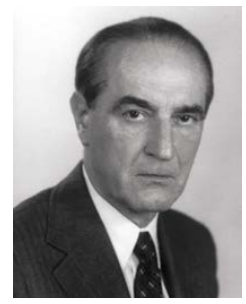

Prof. Jan Kwoczyński
1973-1979

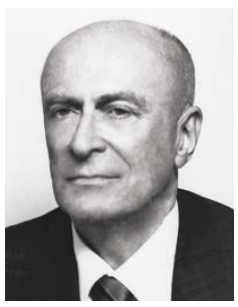

Prof. Włodzimierz Januszewicz
1980-1986

Prof. Kazimierz Jasiński
1986-1989

Prof. Leszek Ceremużyński
1989-1995

Prof. Michał Tendera
1995-1998

Prof. Witold Rużyłło
1998-2001

Prof. Andrzej Cieśliński
2001-2004

Prof. Adam Torbicki
2004-2007

Prof. Andrzej Rynkiewicz
2007-2009

Prof. Waldemar Banasiak
2009-2011

Prof. Janina Stępińska
2011-2013

Prof. Zbigniew Kalarus
2013-2015

Prof. Piotr Hoffman
2015-2017

Prof. Piotr Ponikowski
2017-2019

Prof. Adam Witkowski
2019-2021

Prof. Przemysław Mitkowski
2021-2023

Prof. Robert Gil
2023- obecnie

Kongres kardiologów w sercu Europejskiego Miasta Nauki

rozmowa z Prezydentem Miasta Katowice Marcinem Krupą

DOKOŃCZENIE ZE STR. 1

Pozwala ona poznać m.in. wybrane dzieła Street Artu, funkcjonalistyczną architekturę na Szlaku Moderny czy wczuć się w postindustrialny klimat magicznego Nikiszowca. Jest dostępna w językach polskim i angielskim, wystarczy ją pobrać na swój telefon komórkowy. Katowice to także szereg wydarzeń muzycznych, teatralnych i sportowych. Ponadto miasto leży w sercu Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii, co jest ogromnym atutem. Ościenne miasta mają również wiele do zaoferowania, dzięki czemu nie sposób się tu nudzić.

Co konkretnie, pana zdaniem, czyni Katowice tak atrakcyjnym miejscem do organizacji konferencji medycznych?

W województwie śląskim mamy wiele placówek medycznych na bardzo wysokim poziomie. W Gliwicach funkcjonuje Narodowy Instytut Onkologii im. Marii Skłodowskiej-Curie, w którym często wykonywane są innowacyjne operacje. W Katowicach także mamy kilka świetnych placówek medycznych – w tym Uniwersyteckie Centrum Kliniczne im. prof. K. Gibińskego Śląskiego Uniwersytetu Medycznego, Górnośląskie Centrum Medyczne czy Górnośląskie Centrum Zdrowia Dziecka im. Jana Pawła II. W końcu także na Śląsku, w Zabrzu, mieści się Śląskie Centrum Chorób Serca, które jest placówką znaną na całym świecie z fantastycznych specjalistów. To daje bardzo szeroką bazę kadry medycznej, która nieustannie podnosi swoje kompetencje. Do tego w stolicy województwa śląskiego, czyli właśnie w Katowicach, mieszczą się Spodek i Międzynarodowe Centrum Kongresowe. To znakomite obiekty, wielokrotnie już wykorzystywane podczas dużych wydarzeń. Połączenie tych elementów to recepta na sukces w przypadku organizacji konferencji medycznych.

Jakie są pana oczekiwania i plany związane z rozwojem Katowic w obszarze zdrowia i medycyny?

Jako samorząd staramy się wspierać mieszkańców w trosce o własne zdrowie. Jeszcze przed uruchomieniem rządowego programu, w Katowicach rodzice mogli bezpłatnie zaszczepić swoje dzieci przeciwko HPV. Od wielu lat finansujemy szczepienia przeciwko grypie dla seniorów. Starając się o reelekcję, zadeklarowałem także uruchomienie dodatkowych dyżurów lekarskich dla posiadaczy Katowickiej Karty Mieszkańca w Szpitalu Murcki oraz przychodni – chodzi o ortopedę, kardiologa i geriatrę. Profilaktyka ma niesłychane znaczenie, dlatego wprowadzamy różne projekty, które mają ją wspierać. Pomagają nam także szpitale działające na terenie Katowic, które organizują drzwi otwarte czy białe soboty. Cieszę się z tego, że budynek po szpitalu MSWiA w Katowicach otrzymał Śląski Uniwersytet Medyczny. To duża szansa dla uczelni na podniesienie komfortu uczenia.

Katowice otrzymały tytuł Europejskiego Miasta Nauki 2024. Co ten tytuł oznacza dla miasta i jego mieszkańców?

Tytuł Europejskiego Miasta Nauki nie jest tylko ładnie brzmiącą frazą, która pozwoli nam lepiej promować miasto i nasze uczelnie – choć to też ważne. Ten tytuł oznacza intensyfikację działań na rzecz naszych mieszkańców, studentów i pracowników naukowych. Chcemy, by każdy – bez względu na wiek, wykształcenie i poglądy – miał szansę dotknąć i posmakować świata nauki. Chcemy, by nauka przestała być elitarną domeną niewielkiej grupy ludzi – a stała się powszechnym dobrem, do którego każdy ma dostęp. To 50 tygodni, w trakcie których pokazujemy mieszkankom i mieszkańcom Katowic, że nauka sprawdza się w wielu dziedzinach naszego życia, a nie jest czymś zamkniętym wyłącznie w naukowych laboratoriach czy bibliotekach. Tysiące osób wzięło udział w przygotowanych przez miasto i uczelnie wyższe warsztatach, pokazach, prelekcjach i tym podobnych działaniach. To także szansa dla naszych studentów i naukowców. W Katowicach odbyło się EU TalentOn 2024, czyli konkurs dla młodych naukowczyń i naukowców, którzy chcą zmieniać świat, opierając się na nauce. Wśród ponad 1270 zgłoszonych osób znajdują się przedstawiciele 38 krajów europejskich oraz krajów stowarzyszonych z programem „Horyzont Europa". Z kolei European Union Contest for Young Scientists to europejski konkurs dla młodych naukowców organizowany od 1989 r. przez Komisję Europejską. Każdego roku inne miasto staje się gospodarzem finałów – w tym roku są nim Katowice. To ogromna możliwość promocji Katowic i uczelni wyższych działających na terenie miasta.

Jakie inicjatywy i projekty naukowe były i są jeszcze planowane w ramach obchodów Europejskiego Miasta Nauki?

Oprócz dwóch wspomnianych dużych wydarzeń kontynuujemy 50 Tygodni w Mieście Nauki. To pasmo programowe. Każdy tydzień został przygotowany w ramach współpracy Konsorcjum Akademickiego – Katowice Miasto Nauki. Swoje propozycje programowe dołączyliśmy także my. To cały szereg przeróżnych wydarzeń, w ramach których każdy znajdzie coś dla siebie. Zwieńczeniem obchodów EMNK 2024 będzie 8. Śląski Festiwal Nauki KATOWICE, który odbędzie się już w dniach 7–9 grudnia. To fantastyczna, duża impreza, w trakcie której oswajamy całe rodziny z nauką. Już dziś zapraszam na ciekawe prelekcje, eksperymenty i warsztaty, które odbędą się w ramach zakończenia festiwalu.

Jakie są przewidywane długoterminowe efekty i korzyści wynikające z przyznania tego tytułu?

Pozyskanie tytułu to szansa na rozwój miasta i zwiększenie jego atrakcyjności, wprowadzenie innowacyjnych koncepcji, uruchomienie nowych inwestycji, pobudzenie turystyki czy też wzrost zaangażowania mieszkańców i społeczności naukowej. To prestiżowa marka oferująca miastu ogromną możliwość przyciągnięcia naukowców, polityków, biznesmenów i przedstawicieli mediów na najwyższym poziomie, jak również promocję na międzynarodowej arenie. Katowice są pierwszym w historii miastem z Europy Środkowo-Wschodniej, któremu tytuł został przyznany. Dołączyliśmy do grona takich miast jak Barcelona, Monachium, Manchester czy Kopenhaga. Będzie to wydarzenie przełomowe, skupiające uwagę świata nauki i technologii na naszym regionie.

Pozyskanie tytułu Miasta Nauki to także szansa na wykonanie ogromnego skoku rozwojowego dzięki środowisku naukowemu oraz pogłębienie zmian towarzyszących transformacji społeczeństwa w stronę nauki. Za tym idą takie elementy jak poprawa jakości życia mieszkańców oraz dynamiczny rozwój całego naukowego Śląska i Zagłębia. Wobec trzech kryzysów, jakie nas dotknęły – epidemii, wojny i wzrostu kosztów energii – nauka jest naszym ubezpieczeniem na teraz i na przyszłość. Wszystko to sprawiło, że ubieganie się o ten tytuł było dla nas tak istotne. Tytuł Europejskiego Miasta Nauki jest przyznawany, aby ukazać bogactwo i różnorodność krajobrazu naukowego. Jego celem jest także wspieranie samokształcenia, integracji naukowej, zainteresowania nauką wśród młodszych pokoleń. Tytuł wzmacnia europejski i międzynarodowy profil społeczności naukowej w danym mieście oraz w regionie, zwiększa zaangażowanie obywateli i środowiska naukowego w problemy lokalne (m.in. bulwary Rawy, dostępność nauki i edukacji, poprzemysłowy charakter miasta, rozproszona kultura studencka), uruchamia inwestycje publiczne w regionalną naukę oraz jej infrastrukturę, a także pobudza turystykę.

W końcu pozyskanie tytułu Europejskiego Miasta Nauki 2024 ma być impulsem do współpracy mieszkańców i naukowców w rozwiązywaniu problemów lokalnych, takich jak wzrost liczby „czystych" miejsc pracy, jakość edukacji czy przyciąganie inwestycji na Śląsk ze względu na mocne ośrodki akademickie.

Jaki potencjał mają Katowice jako centrum nauki i innowacyjności? W jakich dziedzinach nauki miasto widzi największe możliwości rozwoju?

W Katowicach stawiamy na nowoczesne technologie. Ten trend zaczął się od ściągnięcia do miasta Intel Extreme Masters. To bardzo duża impreza e-sportowa, która przyciągnęła tłumy do katowickiego Spodka i przed ekrany komputerów. W ślad za tym wydarzeniem powstał projekt budowy w Katowicach hubu gamingowo-technologicznego. To inwestycja wyjątkowa z wielu względów. Miejscem realizacji projektu jest unikatowy i zabytkowy zespół obiektów dawnej KWK „Wieczorek". Dzięki temu część istniejących, poprzemysłowych budynków zostanie zaadaptowana na potrzeby hubu, powstaną też nowe budynki. Nasze miasto już teraz jest siedzibą wielu firm związanych z IT i e-sportem. Hub gamingowo-technologiczny nie tylko umożliwi im korzystanie z dostosowanej do ich potrzeb przestrzeni, ale także przyciągnie do Katowic kolejne podmioty. Wierzę, że będzie to impuls podobny do tego, który dała budowa Strefy Kultury. Mamy już część środków zabezpieczonych na realizację tej inwestycji. Jesteśmy w trakcie szukania wykonawcy, który zrealizuje jej pierwszy etap. Staramy się także wspierać młode firmy, które mają innowacyjne pomysły. W Katowicach mamy konkurs pod nazwą „Kopalnia start-upów". Trzy pierwsze edycje tego konkursu to wsparcie dla najbardziej innowacyjnych projektów z naszego miasta o wartości miliona złotych – w formie finansowej oraz rzeczowej, polegającej na udostępnieniu np. przestrzeni biurowych. Laureaci naszego konkursu biorą udział w targach międzynarodowych, rozwijają swoje biznesy i pozyskują inwestorów, którzy dzięki marce „Kopalni Start-upów" również uwierzyli w te projekty. Konkurs nadaje nowy wymiar pojęciu kopalni, gdzie zamiast węgla wydobywamy innowacje i dobre pomysły. To pozwala nam promować Katowice jako miejsce przyjazne młodemu biznesowi i start-upom. W tym roku rozszerzyliśmy formułę – konkurs jest otwarty dla mieszkańców Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii. Chęć udziału mogą zgłaszać osoby fizyczne mieszkające lub studiujące na terenie GZM oraz innowacyjne firmy, które działają na rynku krócej niż 5 lat. To cenne wsparcie, które umożliwia lepszy start innowacyjnym firmom.

Digital Cardio Area

Specjalna sesja konkursowa Digital Cardio Area pod patronatem Komisji ds. e-Zdrowia, Telemedycyny i Sztucznej Inteligencji PTK

KOMISJA DS. E-ZDROWIA, TELEMEDYCYNY I SZTUCZNEJ INTELIGENCJI POLSKIE TOWARZYSTWO KARDIOLOGICZNE

Konkurs na najlepszą pracę badawczą w dziedzinie nowych technologii medycznych lub na najlepsze wdrożenie w praktyce klinicznej w dziedzinie nowych technologii medycznych, prezentowane podczas XXVIII Międzynarodowego Kongresu PTK

10:30-10:35	**Powitanie i przedstawienie członków Jury** *P. Krzesiński (Warszawa), K. Pieszko (Nowa Sól)*
Prezentacje konkursowe:	
10:35-10:55	**Stymulacja układu przewodzącego we wrodzonych wadach serca: potencjał wykorzystania rozszerzonej rzeczywistości i aktywności elektrycznej serca rzutowanej na jego trójwymiarowy model** *P. T. Matusik (Kraków)* **Dyskusja**
10:55-11:15	**Heart – VISION VR. Wdrożenie Wirtualnej Rzeczywistości do Kardiologii Dziecięcej** *J. Szeliga, S. Góreczny (Kraków)* **Dyskusja**
11:15-11:35	**ShenAI. Vital Signs Monitoring with Face-Scanning Technology** *A. Drohomirecka (Wrocław)* **Dyskusja**
11:35-11:45	**Prezentacja Sponsora na scenie Digital Cardio Area**
11:45-12:00	**Debata podsumowująca – członkowie Komisji Konkursowej wraz z uczestnikami**

Sponsor: ADAMED EXPERT AKTUALNA WIEDZA MEDYCZNA W JEDNYM MIEJSCU www.adamed.expert

Partner konkursu: RADICAL HEALTH FESTIVAL HELSINKI 2025

19 września 2024, godz.10:30-12:00, Imaging HUB

Powered by: 25 lat GRUPA casus BTL

Czwartek, 19 września 15:45-17:15 Sala Katowice

NOWE WYZWANIA I NIEZASPOKOJONE POTRZEBY PACJENTÓW W DIAGNOSTYCE I LECZENIU PRZEWLEKŁYCH ZESPOŁÓW WIEŃCOWYCH

Wspólna sesja Polskiego Towarzystwa Kardiologicznego i Europejskiego Towarzystwa Kardiologicznego

Przewodniczący:
F. Crea (Rzym), R. Gil (Warszawa), S. Windecker (Bern), W. Rużyłło (Warszawa)

Panel dyskusyjny:
M. Gierlotka (Opole), M. Jaguszewski (Gdańsk), M. Kałużna-Oleksy (Poznań), P. Mitkowski (Poznań), P. Suwalski (Warszawa), A. Tomaszuk-Kazberuk (Białystok), A. Witkowski (Warszawa)

1. **Zmiana paradygmatu w ścieżce diagnostycznej pacjenta z podejrzeniem CCS**
   C. Kępka (Warszawa)
2. **Cele leczenia i personalizacja optymalnej terapii lekowej w CCS**
   R. Gil (Warszawa)
3. **Optymalizacja wyników leczenia pacjentów z niedokrwieniem i bez istotnych zwężeń w tętnicach wieńcowych (INOCA)**
   F. Crea (Rzym)
4. **Blaski i cienie rewaskularyzacji w CCS: OMT vs. PCI vs. CABG**
   J. Legutko (Kraków)
5. **Niezaspokojone potrzeby i przyszłe kierunki w diagnostyce i leczeniu CCS**
   S. Windecker (Bern)
6. **Pacjent z przewlekłym zespołem wieńcowym – dyskusja panelowa z moderatorem**
   M. Farkowski (Warszawa)

Wydawca:
Polskie Towarzystwo Kardiologiczne,
Warszawa, ul. Stawki 3A lok. 1-3

Komitet Organizacyjny:
dr hab. n. med. Jacek Kowalczyk
prof. dr hab. n. med. Zbigniew Kalarus
dr hab. n. med. Oskar Kowalski, prof. SUM

Opracowanie wydawnicze:
Grupa casusBTL Sp. z.o.o.
ul. Rodawska 26, 61-312 Poznań

Opieka redakcyjna:
Grupa casusBTL

Redaktor prowadzący:
Bartosz Szymański

Redakcja i korekta:
Karolina Urbańska
Bartosz Szymański
Grupa casusBTL

Skład i opracowanie graficzne:
Marcin Płuska

Obsługa fotograficzna:
Norbert Nazarkiewicz

Publikacja przeznaczona dla osób uprawnionych do wystawiania recept oraz osób prowadzących obrót produktami leczniczymi w rozumieniu przepisów Ustawy z dnia 6 września 2001 r. – Prawo farmaceutyczne (Dz. U. Nr 126, poz. 1381 z późniejszymi zmianami).

© Polskie Towarzystwo Kardiologiczne.

Wszelkie prawa zastrzeżone. Jakiekolwiek kopiowanie niniejszej publikacji, w części lub w całości, bez uprzedniej pisemnej zgody wydawcy jest całkowicie zabronione. Wydawca nie ponosi odpowiedzialności za treść reklam i ogłoszeń. Opinie wyrażone w poszczególnych artykułach są wyłącznie opiniami ich autorów i nie mogą być przypisywane wydawcy, redaktorom ani członkom Komitetu Naukowego.

Każdy lekarz powinien kierować się własnym doświadczeniem klinicznym podejmując decyzję o przewadze korzyści z leczenia nad ryzykiem działań niepożądanych. Lekarze powinni zapoznać się z pełną informacją o preparatach wymienionych w artykułach, zamieszczoną na opakowaniach leków lub w materiałach promocyjnych producentów.

Współgospodarz Kongresu
KATOWICE dla odmiany